

פרשת בלעם

מים ראשונים: לא טעינו בכותרת הדף ולא בכותרת בצד ימין למעלה. הדואליות של הכותרת "פרשת בלק - פרשת בלעם", היא הנושא שבו אנו רוצים לדון. פרשת בלעם היא פרשת בלק, היא פרשת השבוע. האמנם? ואולי רק חלק מהפרשה כפי שהיא סדורה בימינו? אולי היא סדרה מסוימת כמנהג ארץ ישראל של החלוקה לסדרות? (ראו חומש קורן וברויאר, [סידרא](#) באתר מחלקי המים). ואולי פרשת בלעם היא רק הברכות?

מסכת בבא בתרא דף יד עמוד ב – משה כתב את פרשת בלעם

משה כתב ספרו ופרשת בלעם ואיוב; יהושע כתב ספרו ושמונה פסוקים שבתורה; שמואל כתב ספרו ושופטים ורות; דוד כתב ספר תהלים ע"י עשרה זקנים.¹

מסכת ברכות דף יב עמוד ב – פרשת בלעם בקריאת שמע

אמר רבי אבהו בן זוטרת אמר רבי יהודה בר זבידא: בקשו לקבוע פרשת בלק בקריאת שמע, ומפני מה לא קבעוה - משום טורח צבור. מאי טעמא? אילימא משום דכתיב בה: "אל מוציאם ממצרים"² - לימא פרשת רבית ופרשת משקלות דכתיב בהן יציאת מצרים! - אלא אמר רבי יוסי בר אבין: משום דכתיב בה האי קרא: "כרע שכב כארי וכלביא מי יקימנו" - ולימא האי פסוקא ותו לא! - גמירי: כל פרשה דפסקה משה רבינו - פסקינן, דלא פסקה משה רבינו - לא פסקינן.³

שו"ת שרידי אש חלק ג סימן פז – מה טובו אהליך⁴

וקשה להעלות על הדעת שרצו לקבוע פרשת בלק בקריאת שמע כל הפרשה מתחילתה מפסוק וירא בלק ואילך. ומסתבר, שהכוונה שרצו לקבוע פרשת מה טובו אהליך יעקב וכו' ... ועל פרשה זו אמרה הגמרא: כל פרשה שלא פסקה משה רבינו לא פסקינן.⁵

ירושלמי ברכות פרק א הלכה ה – שלא להטריח על הציבור

בדין הוה שיהו קורין עשרת הדיברות בכל יום. ומפני מה אין קורין אותן? מפני טענת המינין, שלא יהו אומרים אלו לבדם ניתנו לו למשה בסיני. ר' שמואל בר נחמן בשם ר' יהודה בר זבדא: בדין היה שיהו קורין פרשת

¹ ובירושלמי מסכת סוטה פרק ה הלכה ו: "משה כתב חמישה ספרי תורה וחזר וכתב פרשת בלק ובלעם וכתב ספרו של איוב". מה המיוחד בפרשת בלעם/בלק מכל שאר התורה? מדוע נכתבה כספר נפרד? מתי ואיך שולב ספר זה בתורה? (ספר איוב הוא נושא נפרד). רש"י בגמרא בבא בתרא שם אומר: "פרשת בלעם - נבואתו ומשלו אף על פי שאינן צורכי משה ותורתו וסדר מעשיו". ופירוש שטיינזלץ מביא שם את תשובת ריטב"א (ר' יום טוב בן אברהם, ספרד מאה 13) שמשם כתב ספר שלם נפרד על פרשת בלעם (בדומה לספר איוב בגמרא שם) וספר זה אבד. ובשו"ת ציץ אליעזר חלק י"ד סימן א מובא בשם נחלת יעקב: "מה שאמר בלעם לבלק ודאי לא בלשון הכתוב בתורה אמרה ... אך משה כתב כוונת ההשגה שהשיג בלעם בלשון זה הכתוב בתורה שיש על כל קוץ וקוץ תילי תילים של רמזי סודות". היינו משה תרגם את דבריו של בלעם ללשון הקודש והכניסם לתורה. (אם דיבר בלעם ארמית, הרי לנו תרגום בכיוון ההפוך, מארמית לעברית). עכ"פ נראה ש"פרשת בלעם" היא פרקונושא נפרד ומיוחד בתורה, שהרי חז"ל אומרים בלשון כל כך מיוחדת ונדירה: "משה כתב ספרו ופרשת בלעם".

² "אל מוציאם ממצרים כתועפות ראם לר" - בברכת בלעם השנייה פרק כג פסוקים יח-כד (ראו דברינו [תועפות ראם](#) בפרשה זו). אבל נראה שאולי הכוונה דווקא לפסוק: "אל מוציאם ממצרים" (פרק כד פסוק ח) שבברכה השלישית של בלעם כפי שיתבאר עוד להלן.

³ למסקנת הגמרא אכן בקשו לומר את פרשת בלק בגלל הפסוק "כרע שכב כארי וכלביא מי יקימנו" (ואולי גם הפסוק הצמוד החותם את ברכות בלעם כולן: "מברכך ברוך ואוררך ארוך", ראו פירוש שטיינזלץ שם). מדוע דווקא פסוק זה? משום שהוא מזכיר את "בשכבך ובקומך" ("יתגבר כארי לעמוד בבוקר לעבודת בורא" תחילת אורח חיים שולחן ערוך). אלא שאי אפשר לומר פסוק אחד בלבד או חלק מפרשה שמשם לא הכתיב לנו (ואולי דווקא כאן שמשם כתב את פרשת בלעם). ואת הפרשה כולה אי אפשר לומר בגלל טורח הציבור. מהו טורח הציבור? כמותי בלבד או גם טורח מנטלי? ראו דברינו [מה טובו אהליך יעקב](#) בפרשה זו, שגם הברכות שנתברך עם ישראל בהן בפרשה זו היו במקור קללות והפכו אכן לקללות בעוונותינו הרבים (הגמרא בסנהדרין קה ע"ב). טורח הציבור יכול להיות התזכורת היום יומית ועוד בתוך קריאת שמע של כל פרשת בלעם העגומה. ולנושא טורח או טרחת הציבור, ראו דברינו [טרחא דציבורא](#) בדפים המיוחדים.

⁴ בעל שו"ת שרידי אש הוא רבי יחיאל יעקב וינברג זצ"ל, מגדולי הפוסקים בדור הקודם. נולד ברוסיה 1885, למד בישיבות ליטא. כיהן כראש בית המדרש לרבנים על שם רבי עזריאל הילדסהיימר בברלין עד לסגירתו על ידי הנאצים בליל הבדולח. שרד את השואה במחנות. לאחר המלחמה התיישב בשווייץ, מונטרה, שם נפטר בשנת 1966. נקבר בירושלים.

⁵ "פרשת מה טובו אהליך" היא הנאום השלישי והאחרון של בלעם (פרק כד פסוקים ה-ט) המתחיל ב"מה טובו אהליך יעקב" ומסתיים בפסוק: "מברכך ברוך ואוררך ארוך" (שאו בלק כבר מבין שאין עוד טעם לנסות את בלעם). אותה רצו לקבוע בברכת שמע לפני שקבעו לבסוף את פרשת ציצית. לקריאת שמע לא זכה הפסוק שלנו להיכנס, אבל זכה שבו מתחילים את תפילת השחר. וכבר הארכנו בפסוק זה וחשיבותו (והמתנגדים לאומרו) בדברינו [מה טובו אהליך יעקב](#) בפרשה זו בשנה האחרת.

בלק ובלעם בכל יום,⁶ ומפני מה אין קורים אותם? שלא להטריח על הציבור. ר' חונה אמר: מפני שכתוב בה שכיבה וקימה.⁷

במדבר רבה פרשה כ סימן א – למה נכתבה פרשת בלעם

"וירא בלק בן צפור" זהו שאמר הכתוב: "הצור תמים פעלו כי כל דרכיו משפט" (דברים לב ד) - לא הניח הקב"ה לאומות העולם פתחון פה לעתיד לבוא לומר: שאתה ריחקתנו. מה עשה הקב"ה? כשם שהעמיד מלכים וחכמים ונביאים לישראל, כך העמיד לאומות העולם ונבדקו מלכיהם ונביאיהם וחכמיהם של ישראל עם מלכיהם ונביאיהם וחכמיהם של אומות העולם.⁸

העמיד שלמה מלך על ישראל ועל כל הארץ וכן עשה לנבוכדנצר. זה בנה בית המקדש ואמר כמה רננות ותחנונים וזה החריבו וחרף וגדף ... נתן לדוד עושר ולקח הבית לשמו, ונתן להמן עושר ולקח אומה שלימה לטובחה. כל גדולה שנטלו ישראל את מוצא שנטלו האומות. כיוצא בה העמיד משה לישראל ובלעם לאומות העולם.⁹

ראה מה בין נביאי ישראל לנביאי אומות העולם: נביאי ישראל מזהירים את ישראל מן העבירות ... ונביא שעמד מן הגויים העמיד פרצה לאבד את הבריות מן העולם. ולא עוד, אלא שכל הנביאים היו במידת רחמים על ישראל ועל האומות שכן ירמיה אומר: "לבי למואב כחלילים יהמה" (ירמיה מח לו) וכן יחזקאל: "בן אדם שא על צור קינה" (יחזקאל כז ב) וזה אכזרי עמד לעקור אומה שלימה חנם על לא דבר.

לכך נכתבה פרשת בלעם, להודיע למה סילק הקב"ה רוח הקדש מהאומות, שזה עמד מהם וראה מה עשה.¹⁰

בראשית רבה פרשה סה סימן כ – אבנימוס הגרדי

"הקול קול יעקב והידיים ידי עשו" (בראשית כז כב) ... אמר ר' אבא בר כהנא: לא עמדו פילוסופים בעולם כבלעם בן בעור וכאבנימוס הגרדי. נתכנסו כל אומות העולם אצלו, אמרו לו: תאמר שאנו יכולים ליזדווג לאומה זו? אמר: לכו וחזרו על בתי כנסיות ועל בתי מדרשות שלהם. אם מצאתם שם תינוקות מצפצפין בקולן אין אתם יכולים להזדווג להם. שכך הבטיחן אביהן ואמר להם: הקול קול יעקב - בזמן שקולו של יעקב מצוי בבתי כנסיות, אין הידיים ידי עשו. ואם לאו - הידיים ידי עשו, אתם יכולים להם.¹¹

⁶ לשון הירושלמי: פרשת בלעם ובלק. לעיל בבבלי בבא בתרא: פרשת בלעם ואילו בבבלי ברכות לעיל: פרשת בלק. מי מדייק יותר והאם מדובר באותה 'פרשה' בנוסח התורה שבידינו (לא כולל את הדעה שהיה ספר שלם שנקרא פרשת בלעם).

⁷ ירושלמי זה חוזר על מה שכבר ראינו בתלמוד הבבלי מסכת ברכות לעיל, אלא שהוא כורך את עשרת הדברות עם פרשת בלעם (בבבלי מופיעות שתי סוגיות אלה בסמוך אך בנפרד). את שתי הפרשות בקשו להוסיף לסדר התפילה היומי, ולא סתם אלא בהקשר עם קריאת שמע, ושתייהן נדחו. אבל יש הבדל. לעשרת הדברות היה תקדים חשוב שכן כך נהגו בבית המקדש (ראו ברכות יא עב: "אמר להם הממונה ברכו ברכה אחת והם ברכו. קראו עשרת הדברות, שמע והיה אם שמע וכו'") וחכמים בקשו לאחר חורבן הבית להמשיך מנהג זה גם בגבולין. פרשת בלעם, לעומת זאת, היא עניין אחר שלא ברור מה המיוחד בה, מדוע רצו לכתחילה לקבוע אותה בתפילה ועוד בתוך קריאת שמע (במקום בו מצויה היום פרשת ציצית)? גם בסיבה לדחייה יש הבדל. עשרת הדברות נדחו בגלל "תרעומת המינים", ואילו פרשת בלעם, בגלל "טורח הציבור". ושתייהן נכנסו "איכשהו" לתפילה. עשרת הדברות מרומזות בקריאת שמע (וגם נדפסו בסידורים רבים בסוף הסידור) ופרשת בלעם – "מה טובו אוהליך יעקב" – נכנסה בראש התפילה. ראו דברינו עשרת הדברות בסידור בפרשת יתרו וכן מה טובו אוהליך יעקב בפרשה זו.

⁸ הצמדת "חכמיהם" ל"מלכיהם ונביאיהם" היא שגרת לשון וספק אם בדרך אגב נאמרה או בדקדוק ותשומת לב (היא לא מופיעה בדוגמאות שהמדרש מביא בהמשך. מלך ונביא כן, חכם לא). האם בדיקת חכמי אומות העולם והשוואתם עם חכמי ישראל נמשכת עד עצם היום הזה? ראו המאמר באיכה רבה (בובר) פרשה ב: "מלכה ושריה בגוים אין תורה. אם יאמר לך אדם: יש חכמה בגוים - תאמין, הדא הוא דכתיב: והאבדתי חכמים מאדום ותבונה מהר עשו (עובדיה א ח). יש תורה בגוים - אל תאמין, דכתיב: מלכה ושריה בגוים אין תורה". הרי לנו הפרדה ברורה בין "מלכיהם" ל"חכמיהם". ראו דברינו חכמה יש בגוים – תאמין בדפים המיוחדים.

⁹ על ההשוואה בין נבואת משה לנבואת בלעם, ראו במדבר רבה יד כ, בדברינו יודע דעת עליון בפרשה זו. ויש לחזור ולהעמיק בה. ¹⁰ ייחודיות פרשת בלעם, לפי מדרש זה (שפרשנים ומדרשים רבים אחרים הולכים בעקבותיו ומפתחים אותו, ראו רש"י על הפרשה וכן ילקוט שמעוני כאן) היא בכך שכל כולה הוא כלפי אומות העולם. אין בפרשה זו שום מצווה - מפרשת בא בספר שמות ועד פרשת צבים בסוף ספר דברים, אין כמעט פרשה שאין בה ולו מצוה אחת! גם הברכות שנתברך עם ישראל בהן, מפיו של רשע נאמרו, והם על תנאי (ראו הערה 3 לעיל). פרשה זו אפילו איננה במישור היחסים של עם ישראל עם אומות העולם, אלא של הקב"ה אתם (ודרכו בסופו של דבר גם עם עם ישראל). זה ייחודה, ויש לחבר אותה עם המדרשים בהם פונה הקב"ה לאומות העולם ומציע להם את התורה והם מסרבים (מכילתא דרבי ישמעאל יתרו מסכתא דבחודש, ספרי דברים שמג ועוד). ראו שוב דברי ריטב"א וציץ אליעזר שפרשת בלעם הייתה ספר נפרד שאבד ושמשה תרגם (תמצת ותרגם?) את הסיפור של בלעם והכניסו לתורה כולל תגי התגים של לשון הקודש.

¹¹ העיסוק בדמותו של בלעם בדרשה הקודמת, גוררת אותנו לדמות מקבילה בבית שני. פילוסוף הלניסטי שהחוקרים מזהים אותו עם הפילוסוף [Oenomaus of Gadara](#). לגבי בלעם כבר אמרו חכמים שחכמתו וכח נבואתו נתנו לו "כדי שלא יהא פתחון פה לאומות העולם לומר אילו היה לנו נביא כמשה היינו עובדים להקב"ה" (במדבר רבה יד כ). אבל הדרשן חי בבית שני, בלעם איננו ומנגד יש פילוסופים ומינים שמאתגרים את עולם המחשבה היהודי שאיתם צריך להתמודד. לפיכך מדלג המדרש על פני כמעט

רמב"ם הלכות מלכים פרק יא הלכה א – נבואת המשיח

המלך המשיח עתיד לעמוד ולהחזיר מלכות דוד ליושנה לממשלה הראשונה. ובונה המקדש ומקבץ נדחי ישראל, וחוזרין כל המשפטים בימיו כשהיו מקודם: מקריבין קרבנות, ועושין שמטין ויובלות ככל מצותה האמורה בתורה.¹² וכל מי שאינו מאמין בו, או מי שאינו מחכה לביאתו, לא בשאר נביאים בלבד הוא כופר, אלא בתורה ובמשה רבינו, שהרי התורה העידה עליו שנאמר: "ושב ה' אליהך את שבותך ורחמך ושב וקבצך מכל העמים ... אם יהיה נדחך בקצה השמים משם יקבצך ה' אליהך ... והביאך ה' אליהך אל הארץ אשר ירשו אבותיך ..." (דברים ל ג-ו).¹³ ואלו הדברים המפורשים בתורה הם כוללים כל הדברים שנאמרו על ידי כל הנביאים, אף בפרשת בלעם נאמר ושם ניבא בשני המשיחים. במשיח הראשון שהוא דוד שהושיע את ישראל מיד צריהם, ובמשיח האחרון שעומד מבניו שמושיע את ישראל באחרונה, ושם הוא אומר: "אראנו ולא עתה" - זה דוד, "אשורנו ולא קרוב" - זה מלך המשיח. "דרך כוכב מיעקב" - זה דוד, "וקם שבט מישראל" - זה מלך המשיח. "ומחץ פאתי מואב" - זה דוד ... "וקרקר כל בני שת" - זה המלך המשיח.¹⁴

ירושלמי תענית פרק ד הלכה ה – הקץ הנסתר

תני ר' שמעון בר יוחאי: עקיבה רבי היה דורש דרך כוכב מיעקב - דרך כוזבא מיעקב. ר' עקיבה כד הוה חמי בר כוזבא הוה אמר דין הוא מלכא משיחא א"ל ר' יוחנן בן תורתא: עקיבה! יעלו עשבים בלחייך ועדיין בן דוד לא יבוא.¹⁵

שבת שלום
מחלקי המים

אלפיים שנה ומחבר את בלעם המקראי עם 'בלעם' של דורו. חיבור שאולי עושה טוב לדמותו של בלעם המקראי 'הקוסם' הרשע'. בהשראת אבנימוס אולי גם בלעם הופך לפילוסוף של בית שני ולא לסתם 'מכשף' של (טרום) בית ראשון. הדרשן שם בפי אבנימוס דברי שבח והלל למקדשי מעט של בתי כנסיות ובתי מדרשות בהם עוסקים בתורה ובשפוך שיח - בדומה לדרשה בה בלעם מרגיע את אומות העולם בשעת מתן תורה כשאלה חשבו שהקב"ה מביא מבול לעולם ובלעם מסביר להם: "לא מבול של מים ולא מבול של אש הוא מביא, אלא הקב"ה רוצה ליתן תורה לעמו" (מכילתא דרבי ישמעאל יתרו - מסכתא דבחדש פרשה ה). לדרשן חשוב להציג מוטיב זה מפי פילוסופי אומות העולם: מפי בלעם שטבע את הפסוק "מה טובו אוהליך יעקב" ומפי פילוסוף בן תקופת הדרשן שבא מהעולם ההלניסטי המנוגד כל כך למסורת ישראל. כל זאת, כלקח ומוסר לקהל השומעים: אין כוחנו בכח הזרוע, רק בכוחו של "קול יעקב" - שגם חכמי אומות העולם מכירים בו. וכבר הקדשנו דף מיוחד בשם אבנימוס הגרד בפרשה זו. ראו שם. נחזור לבלעם של הפרשה.

¹² הערת אגב. בנושא חידוש עבודת הקרבנות נראה שיש הבדלי גישה תהומיים בין הרמב"ם ההלכתי של משנה תורה (היד החזקה) המובא כאן ובין הרמב"ם ההגותי של מורה נבוכים. ראו מורה נבוכים חלק שלישי פרק לב. ועל כגון זה באמת אפשר לומר: תיק"ו - תשבי יתרץ קושיות ואבעיות (כולל סתירות ברמב"ם).

¹³ ראו דברינו מתשובה לשיבה בפרשת נצבים.

¹⁴ אין שום מצווה בפרשה זו אבל יש בה "הלכתא דמשיחא". נבואתעצת בלעם שנתנה "בחינם", לאחר שבלק התייאש ממנו ואמר לו "ברח לך אל מקומך" והוא עונה לו בנבואהעיצה ל"אחרית הימים", היא הרחבה של דברי משה בסוף ספר דברים: "ושב ה' אליהך את שבותך ורחמך ושב וקבצך מכל העמים". מדברי משה, אומר הרמב"ם, אנו למדים על מלך המשיח (הגם שמשה מדבר על שיבה בעזרת הקב"ה ואין שם שום אזכור של "משיחיות"), ומדברי בלעם אנו למדים על שני משיחים: דוד (המשיח הראשון) שהוא "אראנו ולא עתה" והמלך המשיח (מבית דוד) שעתידי לבוא, שהוא "אשורנו ולא קרוב". האם זו הייחודיות של פרשת בלעם שמשה כתבה שמסבירה את תיאור "השיבה" שלו בסוף ספר דברים? האם הרמב"ם יוצר פה הקבלה (ניגודית?) בין משה ובלעם בנוסף לאלה שמצויות במדרש (ראו הערה 9)? האם עמדו לנגד עיניו של הרמב"ם בכותבו דברים אלה דברי חז"ל בהם פתחנו: "משה כתב ספרו ופרשת בלעם"? כך או כך, יש לשים לב לעוצמת ההסתמכות על בלעם כמקור למשיח! ההסתמכות של הרמב"ם על בלעם הרשע, זה שמצד אחד צריך לדרוש שוב ושוב בגנותו, אך מצד שני מי שכופר בנבואתו המעיידה על המלך המשיח כופר בתורה כולה ובפרשת בלעם, מפתיעה.

¹⁵ וכן הוא באיכה רבה פרשה ב: "דרך כוכב מיעקב אל תקרי כוכב אלא כוזב, רבי עקיבא כד הוה חמי ליה להדין בר כוזבא הוה אמר היינו מלכא משיחא, א"ל ר' יוחנן בן תורתא: עקיבא יעלו עשבים בלחייך ועדיין אינו בא". הרמב"ם אינו הראשון לבסס את האמונה בביאת המשיח על 'פרשת בלעם' ונבואתו על אחרית הימים. כבר קדם לו ר' עקיבא שלא עשה חשבון של שנים, אלא קונקרטיציזיה של הפסוק: "דרך כוכב מיעקב"! ראו פסיקתא רבתי מא ומדרשים אחרים שמדגישים שבלעם הרחיק את הקץ ויום הגאולה, אבל נביאי ישראל קרבו אותו. בא רבי עקיבא ואמר: זהו זה! וטעה. ומי עוד קירב את הקץ, אחרי שגינה בכל פה את העוסקים שחישוב הקץ ומתן תאריכים וחשבונות? ר' משה בן מיימון - הרמב"ם! שראינו דבריו במקור הקודם. ראו דבריו באיגרת תימן (איגרת פתח תקווה) בה הוא מנחם את יהודי תימן לאחר שעמד שם משיח שקר (שפעל עפ"י תאריך שנתו רס"ג!) והכזיב. הוא מאריך בדברי ניחומים להם ובאיסור העיסוק בקץ וסוף דבר הוא מגלה להם קץ עפ"י בלעם! "ועל הענין הזה קבלנו שזה שאמר בלעם: כעת יאמר ליעקב ולישראל מה פעל אל - יש בו סוד, שמן העת ההיא יש לחשב כמעין שיש מששת ימי בראשית ועד אותה העת, ותחזור הנבואה לישראל ... ולפי ההקש הזה והפירוש הזה תחזור הנבואה לישראל בשנת ארבעת אלפים תשע מאות שבעים ושש ליצירה". היא שנת 1216 כ-12 שנה לאחר פטירתו של הרמב"ם! ראו ירושלמי שבת פרק ו הלכה ט שהוא הבסיס לכל החשבון הזה. וראו עוד בהלכות מלכים פרק יא שהבאנו לעיל, הלכה ג, דברי הרמב"ם על רבי עקיבא ובר כוכבא בהמשך דברים שם בהלכות מלכים הלכה ג. וכבר הרחבנו בנבואה/עצה זו של בלעם בדברינו נבואת בלעם ועצתו בפרשה זו ולא נאריך כאן. נפלאו חישובי הקץ וביאת המשיח.

מים אחרונים 1: "משה כתב ספרו ופרשת בלעם ואיוב". ובנוסח הירושלמי (סוטה ה ו): "משה כתב חמשה סיפרי תורה וחזר וכתב פרשת בלק ובלעם וכתב ספרו של איוב". כיצד קשור ספר איוב, אם בכלל, למשה ולבלעם? ראו ילקוט שמעוני בראש הפרשה שממשיך את מדרש במדבר רבה הנ"ל ומרחיב אותו, בין השאר בכיוון זה. והמאיר עינינו בקשר המשולש משה-בלעם-איוב יבורך בכל מילי דטב וייטיבו לו אהליו, משכנותיו ותועפותיו. ויזלו מים רבים מדליו ולא יסופו מזרעו.

מים אחרונים 2: לא התעכבנו על תיחומה של "פרשת בלעם", האם היא חופפת את פרשת בלק שלנו רק משנה שם, או שהיא רק חלק ממנה. ראו שוב לשון הירושלמי פרשת בלק ובלעם. בקריאה הארץ ישראלית הקדומה נחלקת פרשת בלק המוכרת לנו לשלוש סדרות: וירא בלק בן ציפור, מי מנה עפר יעקב, וישב ישראל בשיטים. ראו חומש קורן וברויאר, [סידרא](#) באתר מחלקי המים. שים לב שהקטע "וישב ישראל בשיטים" מתחיל בפרשה פתוחה בנוסח התורה שבידינו. לאור ההצעה שפרשת בלעם (או בלק) תיאמר כל יום, בקריאת שמע או בסמוך אליה, הדעת נותנת שפרשת בלעם (וגם בלק) היא שתי הסדרות הראשונות, בלי סיפור הזנות בשיטים.